

« ИНСОН ВА ҚОНУН »

КҮШ – ӘДИЛЛИКТЕ!

Газета 1996—жыл
1-сентябрден
шыға бастады.

№5 (12)

1997 жыл

13-ФЕВРАЛЬ

ПИИШЕМБИ

сатыуда еркин бағада

АДАМ ХӘМ НЫҒЗАМ

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ХҰҚЫҚ ҚОРҒАУ УЙЫМЛАРЫНЫҢ ЖӘМИЙЕТЛИК-ХҰҚЫҚЫЙ ГАЗЕТАСЫ

Қарақалпақстан Республикасы Әдиллік Министрлігінде

КРИИМ Баспа сөз орайы хабарлайды

ҰАЗЫЙПАЛАР БЕЛГИЛЕНДИ

Жақында Қарақалпақстан Республикасы Әдиллік министрлігінің кеңейтірілген коллегия мәжілісі болып өтті.

Республикамыздың қала хәм районлары әдиллік уйымларының хызметкерлерінің қатнасуында өткерілген коллегия, Әдиллік министрлігінің өткен 1996 жыл дауамында іскенген жұмыстарын, соның менен бирге быйылғы жылдың ұазыйпаларын қарап шықты.

Мәжілісте Қарақалпақстан Республикасы Әдиллік министрі Фархад Низамов, өткен жылда Әдиллік министрлігі тәрәпинен ерисілген жетіскенліктер, соның менен бир қатарда кемшилліктер ҳаққында шығып сөйледі.

Мәжілісте Қарақалпақстан Республикасы Әдиллік министрлігі жұмыстарында бир қанша жетіскенліктерге ерискени менен кемшилліктер де ушырасып атырғаны атып өтилди. Соның менен бирге хәрәкет етип турған министрлікке қараслы нотариал конторалар хәм ЗАГС бөлімлерінің жу-

мысларының талап дәрежесінде болмай атырғаны, сондай-ақ Республикамыздың Хожалық судлары тәрәпинен шығарылған қарарлар орынланбай қалып атырғаны атып өтилди. Коллегия мәжілісінде Әмиүдәрәя, Төрткүл, Берүний, Шымбай, Мойнақ район судларының жұмыстары қанаатландырылса, деп табылды.

Әдиллік министрлігіне қараслы нотариал конторалар хәм ЗАГС бөлімлерінің материалдық-техникалық базасын қайта қарап шығыу, оларды керекли техникалық үскенелер менен тәмийинлеп барыу быйылғы жылдың баслы ұазыйпаларының бири, деп белгиленіп өтилди.

Қарақалпақстан Республикасы Әдиллік министрлігінің кеңейтірілген коллегия мәжілісінің жұмысына Өзбекстан Республикасы Әдиллік министрлігінің орынбасары М. Жалилов хәм Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесінің Комитет баслығы Ж. Садықовлар қатнасты.

Өзбекстан Республикасы Әдиллік министрінің орынбасары М. Жалилов.

АЗЫҚ—АҰҚАТ ӨНИМЛЕРИН СЫРТҚА НЫЗАМСЫЗ АЛЫП ШЫҒЫУ

22-январь күни Қоңырат районы аймағында №5 бажыхана постынан 10 шақырым өткен аймақта ҚР ИИМ-нің коррупция, рәкет терроризмге қарсы гүресіу басқармасы хызметкерлері тәрәпинен еки «КАМАЗ» жүк автомашиналары иркилди. Бул машиналарды нызамсыз түрде Қазақстанға алып кетип баратырған 6700 кг. гүриш, 4700 кг. өсімлик майы, 3236 кг. макарон өнімлері, 900 кг. сары май, 171 кг. дуз, 149 дана хожалық сабыны улыўма 1 млн. 460 мың сумлық жүк бар екени мәлим болды.

Машинадағы жүклерди Хожели районы «Дослық» колхозында жасаушы А. Ибрагимов алып кетип баратырға-

ны анықланды. Бул пухараның алып баратырған затларын тексерип көрестен, сыртқа шығыуға рухсат еткен тийисли бажыхана хызметкерлерінің хәрәкетлері тексерилмекте.

Сондай-ақ нызамсыз түрде азық-ауқатлық затларды қоңсы республикаға тасып баратырған 18—54 КРН, 51—00 КРН КАМАЗ—5320 автомашиналарын зөрүр рухсатнамазы болмаса да, хужжетлер менен тәмийинлеген «Дәуір» жәмәәт хожалығының, №109 автотөкерхананың тийкаргы қәнигелері өзлерінің хәрәкетлері ушын жуўап берип атыр.

Тергеу іслері даўам етпекте.

Ж. ӨТЕНИЯЗОВ.

САЛЫҚ КОДЕКСИНИҢ ЖОЙБАРЫ ДОДАЛАНДИ

Жақында «Аралсууқурылысы» қәнигестірилген бирлеспесінің қурылысшылар сарайында Өзбекстан Республикасы мәмлекетлик салық комитети менен қаржы министрлігінің бир топар басшы хызметкерлерінің қатнасуында Өзбекстан Республикасы Олий Мәжлисі тәрәпинен 1996 жылдың 27 декабринде тастыйықланған «Өзбекстан Республикасы Салық Кодексінің жойбары» талқы-ау бойынша Республикалық семинар-кеңес болып өтті.

Семинар-кеңестің жұмысына Республикамыздағы барлық қала хәм районлардың хәкимлері хәм оның орынбасарлары, қархана, мәкемелер менен бирлеспелердің басшылары, мәмлекетлик салық инспекциясының хызметкерлері қатнасты.

Семинар-кеңестің Қарақалпақстан Республикасы мәмлекетлик салық Бас басқармасының баслығы Б. Сейтмуратов кирис сөз бенен ашты.

Өзбекстан Республикасы Олий Мәжлисінің комитет баслығының орынбасары Р. Турдыев елимиздің экономикалық қууатын арттырып, мәмлекет қазнасын толтырыудағы салық хызметінің роли, раўажланған мәмлекеттер тәжірийбесінің көрсетип атырғанындай-ақ, салық хызметі

нызамға сәйкес жақсы жолға қойылған жерде кең раўажлануы мүмкиншиликлерінің де пайда болатуғыны туўралы айта келип, бул істе «Өзбекстан Республикасы Салық Кодексінің жойбары» талқылап, кемис-қутығы болса толықтырыу мәсетінде пикир хәм усынылардың зөрүрлілігі ҳаққында айтты.

Буннан кейин Өзбекстан Республикасы Қаржы министрлігі басқарма баслығы орынбасары Т. Я. Меңлибаева Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик салық комитетінің бөлім баслығы Р. Дуаматов, Қарақалпақстан Республикалық мәмлекетлик бас салық басқармасы баслығының кадрлар бойынша орынбасары С. Ержанов, Берүний қалалық мәмлекетлик салық инспекциясының баслығы Б. Казаков, Нөкис районының хәкіми, Олий Мәжлис депутаты У. Хожаназаров, Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик Бас салық басқармасы «Сервис—орайы» ның баслығы Т. Әмирязов хәм басқалау шығып сөйлеп, өзлерінің усыныларын билдирди.

Семинар-кеңестің жұмысына Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Кеңесінің комитет баслығы Б. Есчанов қатнасты хәм шығып сөйледі.

А. КАМАЛОВ

«Мийнетсиз нан тисти сындырар», деп халқымыз бийкарга айтпаған. Мийнет етип тапқан нан палдай шийрин мазалы болады.

Халқымыз өзелден мийнеткеш халық. Халқымыз арасында ҳадал мийнети менен көпшилликке танылған мийнет алдыңғылары көптеп табылады. Деген менен де даналардың «бес бармақ бирдей емес» дегендей-ақ мийнетсиз пул табыуға урынып басы берик көшеге кирип қалатуғынларда табылады. Әлбетте, бундай жаман әдеттерден аулақ жүрген жақсы.

Гейбиреулер әмел курсине отырып алса өзінмен басқа ким бар деп басқаларды месе тутпастан пара алыуға ҳәдден тыс берилип кетеди. Бундай адамлар халықтың сыртынан бақлап турғанын билесе мийнетсиз пул тауып ҳәрқандай жоллар менен болса да байлық топлауға урынады. Мәселен Шымбай қаласының Қарақұлов көшесінің №6 жайында турушы Қарақалпақстан республикасы салық инспекциясы басқармасының Шымбай қалалық салық инспекциясының хызметкері Қууанышбай Худайбергенов усундай адамлардан болып шықты. Оған Шымбай қалалық инспекциясының бас-

МИЙНЕТСИЗ НАН ТИСТИ СЫНДЫРАДИ

шылары үлкен исеним билдирип жеке пухараларды салыққа тартыу бөлімінің уақытша баслығы ұазыйпасына таийнлады. Ол инспекция басшыларының исенимин ақлау орнына хәмелинен хиянетлик пенен пайдаланып, қара басының мәпин ойлап жеке пухаралардан пара алыуға әдетленди. Ол халқымыздың «Гүзе күнде емес, күнінде сынады», деген даналығын есинде алмады. Қанша пара алсада бир күни болмаса бир күни халық алдында қолға түсіп шерменде болатуғынлығын ойламады. «Дәмиккеннен қуныққан жаман» дегендей-ақ өзлерінің мөлдек жерине етип алған дақылларын дийқан базарына сатыуға алып келген дийқанлардан пара алыуды даўам ете берди.

Хәрнәрсениңде шеги болатуғынлығындай оның пара алыуға тыйым салынатуғын уақытта келди. 1996 жылдың 8-сентябри күни Әмиүдәрәя районының Ю. Оразбаев атындағы колхозындағы рабочий болып ислейтуғын Юсупбай Рахимбаев өзінің мөлдек жерине етип алған 5 қалта

бийдайын дийқан базарына сатыуға әкелди. Азда болса халқымыздың дастурханын толтырыуға үлес қосыуға хәрәкет еткен дийқан Ю. Рахимбаевтың өзи жасайтуғын пухаралар жыйынының ақсақаллары тәрәпинен тийисли рухсатнамасы болыуына қарамастан Қууанышбай Худайбергенов уялмастан пара сораиды. Ол Шымбай қаласының дийқан базарында Ю. Рахимбаевтан 300 сом ақша хәм баҳасы 64 сом болған бир шийше арақ пара алып атырған уақытта Қарақалпақстан ишки ислер министрлігінің коррупция, рәкет хәм терроризмге қарсы гүресіу басқармасының қырағы хызметкерлері тәрәпинен усланды.

Дәслепки тергеуде-ақ жынайтшы өзінің нызамсыз хәрәкетлерине пушайман болды. Лекин, енди кеш еди, жынайтшы жазасына ылайық тийисли жаза-сын алыуға мәжбүр болды.

Жақында Қарақалпақстан республикасының Жоқарғы суды коллегиясында жынайтшы парахор Қууанышбай Худайбергеновтың жынайтшы иси қара-

лып ол Өзбекстан республикасы жынайт кодексінің 210 статьясының 3-бөлімінің «В» бөнті менен айыплы деп табылды хәм қылмысына ылайық 3 жылға еркинен айырыуға хәкім етилди. Солай етип ол халқымыздың «Ойнақпаған бузау от басар» дегендей-ақ районлық салық инспекциясы басшыларының исенимин ақламастан өзінің қара басының мәпин ойлап пара алғаны ушын ел халық алдында шерменде болды. «Тек жүрген тоқ жүреді» дегендей ол исенимди ақлап халық ушын ҳадал хызмет ислегенде бундай кеўилсиз хәдийсе болмас еди.

Хәрқандай нызам талаптарын бузған жынайтшы жазасыз қалмайды. Лекин, бизің басқарма хызметкерлері қаншама қырағылық көрсеткени мененде жәмийетшилликтің жәрдемине мүтәж. Биз алдағы уақытлары жәмийетшилликтің жәрдеми менен базар қатнасығының қыйыншылықтарын бөне етип жынайт жолына түскен жынайтшыларға қарсы гүрести барынша күшейтеміз.

Қойшықара ҚАЙЫПНАЗАРОВ, ҚРИИМнің коррупция рәкет хәм терроризмге қарсы гүресіу басқармасының тергеу бөлімінің баслығы милиция подполковниги.

МАҚСАДИМИЗ ҒАЗИНАНИ ТЎЛҒАЗИШ

Республикаимиз Президенти Республика Олий Мажлисининг навбатдаги сессиясида солиқ идораларининг олдига муҳим вазифаларни қўйди. Ушбу вазифалардан келиб чиққан ҳолда давлат бюджетини маблағ билан тўлдириш, солиқ қонунлари ва савдо қондаларига риоя қилиниши назорат этиш борасида туман солиқ инспекцияси бир қанча ишларни амалга оширмоқда.

1996 йиллик прогноз кўрсаткичлари белгиланган 112403,5 минг сўм ўрнига, 137423,9 минг сўм қилиб яъни 122,2 фоизга бажарилди. Солиқчилар томонидан 543 та текшириш ўтказилиб, 219 та қонунбузарлик аниқланиб 231

нафар шахсга 462,0 минг сўм жарима солиниди ва бу жариманинг 266,0 минг сўми давлат бюджетига ундириб олинди. Утказилган тафтишлар натижасида 357,3 минг сўм қўшимча ҳисобланди, 259,4 минг сўм молиявий жарима қўлланилди.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идораларга 4 та материал ўтказилиб шундан 2 таси бўйича суд ҳукми эълон қилинди, яъни «Агрохимсервис» ҳиссадорлик жамиятига қарашли дўкон сотувчиси Тангрибергенова Расилия харидор ҳақида 72 сўм хиёнат қилгани учун бир йил муддатга ахлоқ тузатиш ишларига жалб қилиниб, ойлик маошининг 30 фоизи давлат ҳисобига ундирилиши белгиланган. Эллиққалъа улгуржи — чакана савдо ҳиссадорлик жамияти дўкон мудир Шокиров Комил харидор ҳақидан 72 сўм уриб қолганлиги учун суд ҳукмига биноан бир йил ахлоқ тузатиш ишларига жалб қилиниб ойлик маошининг 20 фоизи давлат фойдасига ушланиши белгиланган.

Корхоналар ўртасидаги дебиторлик қарзларни қаматириш юзасидан Президентнинг 1995 йил 12 май Фармони бўйича 40 та текшириш ўтказилиб, 29 та ҳуқуқбузарлик факти аниқланди ва 57 нафар мансабдор шахсга 103,7 минг сўм жарима солиниди. Спиртлиқ ичимликлар ва тамаки маҳсулотларига акциз маркази жорий қилиш юзасидан 34 та текшириш ўтказилиб 21 та ҳуқуқбузарлик факти аниқланди. ва 21 нафар шахсга 23800 сўм жарима солиниди, 23 шиша спиртлиқ ичимлик, 384 пачка акциз марказиз тамака маҳсулоти олиб қўйилди.

Биздаги асосий муаммолар нақд пул

тушумининг камлиги, кўпчилик солиқ тўловчи ташкилотларда боқиманда суммаларининг кўпайиб бораётганлигидир.

Касса аппарати ўрнатилмаганлиги, ишламаётганлиги ва бошқа турдаги савдо қондаларининг бузилиши юзасидан 38 шахсга 77,7 минг сўм миқдорда жарима солиниди. Фактларга мувожаат қиладиган бўлсак «Комила» хусусий дорихонаси эгаси Холбоева Комила бир ойда атиги 300 сўм савдо тушумидан нақд пул топширган ҳолос, ваҳоланки, хусусий дорихонасида 2 киши ишлайди. Касса аппарати ўрнатилмаганлиги ва айрим дорилар анализдан ўтказилмаганлиги учун К. Холбоевага 4200 сўм жарима солиниди.

Милиция ва прокуратура ходимлари билан қўшма рейдлар ўтказилишига қарамасдан қўлда бензин сотиш ҳолларига барҳам берилмапти. 1996 йилда Бўстон шаҳрида яшовчи Саидов Зарипбой, Қўчқоров Зокир, «Қилчиноқ» фермерлар уюшмасидан Жумабоев Даврон, «Сарабий» фермерлар уюшмасидан Бекчанов Отабек, Ғ. Одилов номи фермерлар уюшмасидан Рўзимбетов Озодлар қўлда бензин сотганларида ушланиб туман суди томонидан жами 8450 сўм жарима солиниди.

Президентнинг 1996 йил 8 август Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 8 ноябрь №387-сонли қарори асосида давлат бюджетидан қардор корхоналар мол-мулки ҳисобидан солиқларни ундириш жорий қилинди. Бу бўйича солиқ тўловчи ташкилотлар билан семинар-кенгаш ўтказилди. Лекин айрим йирик ташкилотларнинг

раҳбарлари бу масалага жиддий эътибор бермаптилар. Бир ой муддатдан кейин биз бу ташкилотларни ҳужжатли судига бериб мол-мулкни халлаб ким ошди савдосига қўйишга мажбур бўламиз.

Президентнинг 1996 йил 9 август Фармонида асосан 6 ой давомида қаракатсиз бўлган корхоналар тугатилиши белгиланган. Туманда давлат рўyxатидан ўтган 255 та кичик ва хусусий корхоналардан фаолият кўрсатмаганлиги учун 78 таси тугатилди, яна 77 таси тугатиш бўйича туман ҳокимига тақдимнома киритилди.

Лекин шундай бўлсада кичик корхона раҳбарлари масъулиятсизлиги сабабли корхонани очиб ишлашмаслик ҳоллари кўпаймоқда.

Кейинги вақтда давлат транспортидан «чойчақа», ишлаш учун шахсий манфаатдан фойдаланиш ҳоллари кўпаймоқда.

Солиқ инспекцияси ходимлари томонидан ўтказилган рейдда Эллиққалъа туман сув ҳўжалиги идораси ҳайдовчиси Исмонлов Олланазар, марказий касалхона экспедитори Очилов Шавкатлар давлат транспортдан шахсий манфаатда фойдаланган вақтда ушланиб ДАН инспекцияси томонидан маъмурий жавобгарликка тортилдилар.

Солиқ қонунларини назорат қилиш, давлат хазинасини маблағ билан таъминлаш борасида солиқ инспекцияси ходимлари барча имкониятдан фойдаланадилар.

С. РЕЙИМБЕРДИЕВ
Эллиққалъа тумани Давлат солиқ инспекцияси бошлиғи

МЭМЛЕКЕТЛИК АВТОИНСПЕКЦИЯ: БУГИНГИ КҮННИҢ МАШҚАЛАЛАРИ

АВАРИЯЛАРДЫҢ КЕЛИП ШЫҒЫҢЫ СЕБЕПТЕРИ

Пуқаралардың жол-транспорт қәделерин сақламаўынның себепини инсан өмирлери зая болмақта ҳәм олардың айырымлары бир өмирге майып болып қалмақта. Өткен 1996 жылы республикамыз аймағында 442 жол-транспорт ҳәдийсеси жүз берди. Соннан 127 адам набыт болды ҳәм 465 адам жарақатланды.

Бундай ҳәдийселердин жүз берүүиниң тийкаргы себеплериниң бири айдаушылардың адам тасыў қәделерин бузыўлары болып табылады. Мәселен, 1996-жыл 14 июнь күни, саат 04 лер шамасында «Нөкис — Ушқудық» жолының 253 километринде Беруний қалалық техника лицейиниң инструктор айдаушысы А. Матупаев өзине бекитилген «Урал—43202» мөмлекетлик белгиси 91—20 КР автомашинасын басқарып киятырып жолдың шеп тәрәпинен шығып кетип аўдарылған. Нәтийжеде сол жерде алты адам қайтыс болды. Бул ҳәдийсениң келип шығыў себепи автомашина адам тасыў ушын үскенеленбеген болыўна қарамастан оған 20 адам миндирген. Буннан басқа ящиклерге салынған ҳәр қыйлы мийўе өнімлерин жүклеп баратырғанда жақтыландырыўшы өсбаплары жанбай қалған.

Айырым жағдайларда аўыр ақыбетли авариялардың келип шығыўына пиядалардың өзлери себепши болады. Мәселен, өткен жылдың 27 январь күни саат 19.00 шамасында Эмиўдәрья районы «Қышақ» поселкасында жасаўшы Ш. Атабаев мәс болып жолдың ортасында киятырғанында Қраз—256 автомашинасы қағып кетеди. Нәтийжеде Ш. Атабаев алған жарақатынан емлеўханада қайтыс болды.

Хәр жылы мөмлекетлик автоинспекция хызметкерлери тәрәпинен пуқаралардың жеке меншигиндеги ҳәм мөмлекетлик пайдаланыўдағы

автомототранспортларды техникалық көриктен өткеріў жұмыслары әмелге асырылады. Өткен 1996-жылы 20088 автомобильлер техникалық көриктен өткерилиўи керек болса, соннан 13861 автомобиль көриктен өткерилди. Ал 20781 мотоциклден, тек ғана 10236 сы ғана техникалық көриктен өткерилди. Айырым айдаушылар өзлерине тийисли автомобильлер менен мотоцикллерди техникалық көриктен өткермей, оларды насаз ҳалында пайдаланып келеди. Нәтийжеде бул авариялардың келип шығыўына себепши болмақта. Мәселен өткен жылы 18 декабрь күни саат 18.30 лар шамасында Шымбай районьндағы «Қамысарық» колхозының тракторшысы Б. Ниязов өзине бекитилген Т—28х4 мөмлекетлик белгиси 22—08 ЖФ тракторын техникалық көриктен өткерилмегенлигине қарамастан кабинасына төрт адам миндирип, тракторының рули техникалық жақтан насаз болыўына байланыслы күши жетпей қалып «Жаңажап» каналына аўдарылған. Нәтийжеде тракторшының өзи ҳәм үш жолаушы қайтыс болды.

АУЫР АҚЫБЕТЛИ ЖОЛ-ТРАНСПОРТ ҲӘДИЙСЕЛЕРИ

Жол-транспорт ҳәдийсесине қатнасы болған айдаушылар тезден автомашинасын тоқтатып жәбирленгенлерге биринши медициналық жәрдем көрсетиўи ямаса «тез медициналық жәрдем көрсетиў» хызметин шақырыўлары тийис.

Өткен жылы 22 декабрь күни кешки саат 19 лар шамасында Нөкис қаласы Беруний көшесиниң бойында белгисиз бир автомашина Нөкис мөмлекетлик педагогикалық институтының студенти 1972 жылы туўылған М. Қуўандықовты, оның өмирлик жолдасы А. Махамбетованы ҳәм бир жасқа толмаған баласы Т. Әдилбековты қағып, уақыя болған жерден қашып кеткен. Нәтийжеде ерли-зайыплылар сол жерде қайтыс болды. Ал

баласы Тимур өзине келместен емлеўханада жан тапсырды. Бул ҳәдийсе бойынша дүзилген оператив топардың күни-түни өткерген излеў жұмысларының нәтийжесинде Тақыятас қаласы «Молодая гвардия» көшеси №8 жайда жасаўшы, Тақыятас ун комбинатының хызметкери, 1960 жылы туўылған Т. Төреғалиев өзиниң меншигиндеги ВАЗ—2106 маркалы мөмлекетлик белгиси Е 76—61 КР машинасын мәс ҳалында басқарып киятырып қағып кеткенлиги анықланды. Ол Түркменстан Республикасы Гөне Үргениш районьнда өзиниң өкесиниң үйинде жасырынып жүргенинде усланды. Ал машинасын Тақыятас қаласында өзиниң танысының үйине жасырып қойғанлығы мәлим болды.

Сондай-ақ усы жылдың 17 январь күни кешки саат 20 лар шамасында пайтахтымыздағы А. Досназаров көшесиниң бойындағы «Ысынан» нанбайханасының қарсысында белгисиз бир жеңил автомашина жолды кесип өтип баратырған Нөкис қаласындағы «Бөхәр» жеке меншик асханасының хызметкерлери 1974 жылы туўылған С. Сахивты, 1962 жылы туўылған З. Юусованы ҳәм 1965 жылы туўылған Д. Нөжимованы қағып, уақыя болған жерден қашып кеткен. Нәтийжеде С. Сахив пенен З. Юусова уақыя болған жерде, ал Д. Нөжимова емлеўханада өзине келместен қайтыс болды. Белгисиз болған машина «ГАЗ—24» маркалы мөмлекетлик белгиси 61—28 КПД ийеси Файзулла Ибадуллаев, ал оны айдау гўуалығысыз, исеним қағазысыз басқарған, үш адамды қағып кеткен Хожели районы С. Нурымбетов көшесиниң 29 жайында жасаўшы баласы Қоңыратбай Ибадуллаев екенлиги анықланды. Хәзир тергеў жұмыслары алып барылмақта.

Бундай ҳәдийселер Нөкис қаласында, Беруний, Кегейли, Хожели районларында өткен жылы көбирек ушырасты. 1996 жыл даўамында 28 айдаушы уақыя болған жер-

ден қашып кеткен. Усындай ҳәдийселер нәтийжесинде 15 адам қайтыс болды ҳәм 14 адам аўыр жарақатланып, емлеўханаларға түсти.

УРЛАНҒАН АВТОМАШИНАЛАР

Өткен 1996-жылы республикамыз аймағында 20 автотранспорт қураллары алып қашылған, соннан мөмлекетлик автоинспекция хызметкерлери тәрәпинен 19 ы излеп табылды. Сондай-ақ 10 автототранспорт қураллары урланып, соннан 9 ы табылды ҳәм мөмлекетлик автоинспекция хызметкерлери тәрәпинен ийелерине қайтарып берилди. Бундай жынаятлар тийкарынан Нөкис қаласында, Эмиўдәрья, Қоңырат, Тахтакөпир, Хожели, Шымбай ҳәм Еллиққала районларында көплеп ушырасты.

Мысалы, өткен жыл 25 март күни 2.30 лар шамасында Нөкис қаласы Бердақ гүзары 54 жайдың жанынан белгисиз адамлар тәрәпинен пайтахтымыз турғыны Б. Халмуратовқа тийисли ВАЗ—2103 мөмлекетлик белгиси 3 70—52 КР автомашинасы алып қашып кетилген. Бул жынаят сыйынша оператив топар дүзилди. Қыдырыў жұмысларының нәтийжесинде усы автомашинаны алып қашқан Қазақстан Республикасы Алма-Ата ўәлаятының турғыны К. Айымбетов пенен Нөкис қаласының турғыны А. Ережеловлар қолға алынды ҳәм өзлерине тийисли жазаларын алды.

Және бир мысал, өткен жылдың 24 февралы күни Беруний районы Шаббаз жәмәтлик хожалығының турғыны Жийемурат Пирназаров, белгисиз адамлар тәрәпинен Т—28 тракторының урланғанлығы ҳаққында хабар береді. Бул урлық бойынша жынайы иси қозғатылды. Мөмлекетлик автоинспекция хызметкерлериниң алып барған излеў жұмысларының нәтийжесинде бул трактор табылды ҳәм оны урлаған пуқара А. Шукуруллаев қолға алынды.

АВТОСТОЯНКА АШЫҢ АҢҚЫ ТЕТТИ

Пайтахтымыз Нөкис қаласындағы бүгинги тийкаргы

машқалалардың бири бул транспорт қуралларын қойыў ушын арнаўлы орынлардың жоқлығы болып табылады. Пайтахтымыздағы орайлық базарға келген пуқаралар өзлерине тийисли транспорт қуралларын рухсат етилмеген орынларға қойып кетеди. Екшөмби күнлери бул жерде тек ғана транспорт қуралларының ғана емес ал пиядалардың да журиўи ушын қыйыншылық туўдырады.

Пайтахтымыздағы Ш. Рашидов көшесиниң бойына бир қатар министрликлер менен ведомстволар жайласқан. Деген менен бул жерде бирде-бир транспорт қуралларын қоятуғын арнаўлы орын жоқ.

Транспорт қуралларының көп жыйналатуғын усындай орындардың бири пайтахтымыздағы А. Шамуратова көшеси болып табылады. Бул жерде Санаат-қурылыс банк, «Тадбиркорбанк», «Пахтабанк» ҳәм полиграфкомбинат жайласқан. Хәр күни түске шекем бул жерде көплеген транспорт қуралларын көриўимизге болады. Ал, А. Шамуратова көшесине «Тоқтаў қадаған» деген жол ҳәрекет белгиси қойылыўы көпшиликте орынлы түрде ойландырады.

Расында да бүгинги күни пайтахтымыздағы орайлық базар, Ш. Рашидов, А. Шамуратова көшелери ҳәм басқа да транспорт қураллары көп жыйналатуғын жерлерден арнаўлы орынлар ашыў уақты жетти. Егерде усындай арнаўлы орынлар ашылса қаламыздың көшелери таза, мәдениетли пайтахтқа айлануғы менен бирге жол транспорт ҳәдийселериниң алдын алған болар едик. Нөкис қаласының ҳөкимияты бизиң бул усынысымыздан тийисли жуўмақ шығарады деген үмиттемиз.

М. ТУРДЫМУРАТОВ.

Қарақалпақстан Республикасы ишкі ислер министрлиги Мөмлекетлик автоинспекция бөлиминиң жол қадағалаўшы рота сәркардасының орынбасары.

Д. АБИВУЛЛАЕВ,
журналист.

МЕНИҢ МИЛИЦИЯМ—МЕНИ ҚОРҒАЙДИ

Ш. Кубаев Кегайли туман киноят қидирув бўлимининг ИИБ катта терговчиси, майори кўп йиллардан буён ўз касбини

эъозлаб меҳнат қилмоқда. У ҳалоллиги, фидойилиги туфайли ҳамкасблари орасида эъзода.

«Жақсының жаты болмайды» дейди халқымыз. Жақсы адамлар елим деп, журтым деп күйип жанып халқы үшін ҳадал хызмет ислеп өмирин халқы ушын арнайды. Бундай адамлардың еки өмири болады. Биринши өмири тирри ўақтында болса, екнинши өмири өзи өлип кетседе халық ушын ислеген жақсы ислерин тирри ўақтында өз көзи менен көргенлер мақтаныш етип айтып жүреді. Қарақалпақстан Республикасы ишки ислер уйымларында өз көзи менен көргенлер мақтаныш етип айтып жүреді. Қарақалпақстан Республикасы ишки ислер уйымларында өз көзи менен көргенлер мақтаныш етип айтып жүреді. Қарақалпақстан Республикасы ишки ислер уйымларында өз көзи менен көргенлер мақтаныш етип айтып жүреді.

Ол бары жоғы ишки ислер уйымларында 14 жыл гана хызмет иследи. Лекин ол усы азғана ўақыт ишинде-ақ ел, халық айтып жүргендей хызметлер ислеп халық алғысына миясар бола алды.

...Мен оның менен 1959 жылдың, гүз айларында таныстым. Сол жыллары мен Нөкис ауылхожалығы техникумының механизация бөлимининг студенти едим. Сол жылы гүз айларының басында тиккелей Халымбай ағаның басламасы менен техникум қасынан ықтыярлы халық дружинасының штабы дүзилди. Мен усы штабқа ықтыярлы халық дружинасы ағзасы болып жазылдым. Биз дружинниклерге Халымбай ағаның өзи басшылық ететугын еди. Ол бизлерге хәр қыйлы тапсырмалар беретугын еди. Ол орта бойлыдан келген жумалақ жүзли аққубадан келган қайып жигит еди. Бизлерге мийриман, ал жынайтшыларға қатаң минезли кеули дарья инсан еди.

Сол жылы гүз айларының дәслепки күнлеринде жүз берген усы бир ўақы елеге шекем көз алдымда турады да қояды. Бизлер бир топар дружинниклер менен гөне қалада РесНО жаққа баратыр едик. Алдымызда ол милиция формасында бизлерди баслап киятыр. Ол ўақытлары хәзирги «Боран» акционерлик жәмийетине қубладан арқаға қарай созылган, көше еле асфальтланбаган еди.

КЕУЛИ ДАРЬЯ ИНСАН ЕДИ...

Бизлер Халымбай ағаның күтө шаңқан хәрәкет етип алға қарай, жүзүрп баратырғанын гана көрип қалдық. Сол жыллары пүткил Қарақалпақстанға жынайт ислери менен танылган Октябрь деген жынайтшы күтпегенде Халымбай аға менен ушырасып қалып оны пышақ пенен урмақшы болган. Ал Халымбай аға оннан бурын тез хәрәкет етип қолын қағып жибергенде оның қолындағы пышағы жерге ушып түсти. Енди олар бир-бири менен айқасып кетти. Олар екеуи топтай думалап биресе Халымбай аға жынайтшының үстине шығып биресе жынайтшы Халымбай ағаның үстине шығып айқас дауам етер еди. Сол жерде өтип баратырған жолаушылар қыр дөгек қоршап алды. Азғана айқастан соң бул айқас Халымбай ағаның жеңис менен тамамланды.

Бул биз дружинниклердиң биринши нәубетке шыққан күнимиз еди. Сол ўақытлары сол жерге жақын жайласқан №51 автобазаның кеңесиснен Нөкис қалалық ишки ислер бөлиминне телефоннан қоңырау етип арнаўлы машина жиберуин хабарладық. Жынайтшының пышағын айғақлы зат ретинде қағазға орап машинаға салып жиберди. Сол жердеги адамлардың жәрдеми менен жынайтшы Октябрьди машинаға мингизип Халымбай ағаның өзи милицияға тапсырып қайтты. Биз дружинниклер сонда Халымбай ағаның ержүрек өз ишиниң нағыз маманы екенлигин өз көзимиз бенен көрген едик.

Биз дружинниклер Халымбай ағаның хәр қандай жағдайда да жынайтшыны услай алатуғынына исенетуғын едик. Жынайтшыны услауда ол өлиминде қорқпастан хәрәкет етип кәсиплеслерин таң қалдыратуғын еди.

60 жыллардың басында Нөкистеги №166 қурылыс трестинде ислейтуғын «Г» исимли рус адамы өзи менен бирге жұмыс ислейтуғын кәсиплеслерин үйине қонаққа шақырды. Олар түннің әдеуір ўақтына шекем арақ ишип мәс болады. Кейпи көтерилген үй ийеси келген қонақлардың биреуи менен кейисип қалып оны үйиндеги сақлаулы турған ау мылтығы менен атып өлтиреди. Бул ўақыдан хабардар болган қоңсылары Нөкис қалалық ишки ислер бөлиминне хабарлайды. Сол жыллары Нөкис қалалық ишки ислер бөлимининг жынайтты излеу бөлиминисиниң баслығы болып ислеген капитан Жумашевтың басшылығында тез хәрәкет ететугын топар дүзилип ўақыя жүз берген жерге жетип келеди. Капитан Жумашев айнадан секирип түсип жынайтшыны усламақшы болганда жынайтшы оны да атып өлтиреди. Кәсиплесиниң өлиминне ызасы келген усы тез хәрәкет ететугын топардың ағзасы Халымбай аға кәсиплеслерине де қапыны қысқа ўақытларда сындырып ишке кириўди буйырып өзи өлим қәуип дөнип турсада қорықпастан айнадан ишке секирип түсип

«01 хабарлайды»

ӨРТ БӘЛЕСИНЕН

Өткен 1996 жылда Республика аймағында барлығы 1503 өрт пайда болып, соның ишинде 337 өрт Нөкис қаласында. Усы өртлердиң 294-и пухаралардың турақ жайларында пайда болды. Өрттиң келип шығыу себебин анықлап көргенимизде 126 өрт— адамлардың оттан пайдаланыу ўақтында жиберген кемшилликлеринен, 90 өрт— жылытуу үскенелери хәм печлердиң насазлығынан, 61 өрт электр үскенелердиң насазлығынан, ал 53 өрт— балалардың от пенен ойнауынан келип шыққан. Өрттиң ақыбетинде 2—адам набыт болып 50 адам хәр қыйлы күйик жарақатларын алды.

Усы жоқарыда көрсетилген өртлер өз-өзинен келип шыққан жоқ, буған айышкер адам, Себеби өз ўақтында жылытуу хәм электр үскенелерин, печлерди оңлап, балаларымызға тәртип берип отырғанымызда қаламызда өрт өшириу автомобиллериниң сиреназын қыпқыртып жүрмегениниң гүүасы болар едик. Бирақ, тилекке қарсы айырым атааналар, пухаралар өрт қәуипсизлиги қәделерине немқурайды қарап, балаларының көз алдында от пенен ойнауына, «хлопушка» сыяқлы өзинен өт ушқыларын шығаратуғын затлар менен ойнауына хәм балаларды жалғыз қалдырып сыртынан қулып урып кетиу жағдайлары ушыраспақта. Нәтижеде балалар өзлериниң мүмкиншилигинен пайдаланып өртлердиң келип шығыуына себепкер болып атыр.

1996 жылы 26-декабрь күни Киров атындағы орта мектепте пайда болган өрт жоқарыдағыларға мысал бола алады. Өрт Нөкис қалалық 1-өз алдына өскерийлестрилген өрт өшириу бөлиминисиниң нәубетши қарауыл ағзаларының шаққан хәрәкетлери арқасында, аз шығын менен өширип алынды.

Усы жылдың 27-декабрь күни Қос-көл 3 аймағында жасаушы пухара Бекпановтың үйинде өрт пайда болды. Үй бийкеси өз баласы 4 жасар Жалғасты қарауысыз қалдырып, газ плитасын жаққан жағдайда, өзи базарға кеткен. Нәтижеде Жалғас өзиниң жалғыз қалыуынан пайдаланып қағаз жағып ойнаған, ақыбетинде өрт пайда болып усы хожалықтың 5 қабат жайы пүткиллей жанып кетти.

Президентимиз И. Каримовтың 1997 жыл — инсан мәплери жылы болсын! дегендей, усы жылда халық мүлклерин, байлықтарын хәм адам өмирин—өрттен сақлау ушын, хәммемиз қолдан қелген мүмкиншилликлерди иске асырып инсан мәплерин өмелге асырыу жылында, өз үлеслеримизди қосайық!

Сабыр УРАЗЫМБЕТОВ

Нөкис қалалық 1-өз алдына өскерийлестрилген өрт өшириу бөлиминше баслығының жеке қурам бойынша орынбасары, ишки хызмет майоры.

муғаллим болып ислемеди. Ол өз қәлеуи менен Қарақалпақстан Республикасы ишки ислер министрлигине инспектор болып жұмысқа орналасты. Ол жыллары Қарақалпақстан ишки ислер министрлигинде арнаўлы билимге ийе милиция хызметкерлери күт: аз еди. Арадан азғана ўақыт өткен соң министрлик оны Қоңырат районлық ишки ислер бөлиминиң паспорт стол баслығы ўазыйпасына тайынлады. Бул жұмыста ол 1958—жылға шекем иследи. 1958 жылы министрлик оны Шымбай районлық ишки ислер бөлиминиң жас өспиримлер менен ислесуи бойынша инспектор ўазыйпасына тайынланды. Ол бул жұмыстыда кеуилдегидей атқарып министрликтиң исенимин ақлады. 1959 жылы Халымбай аға Нөкис қалалық ишки ислер бөлиминиң гөне қала бойынша участка инспекторы болып иследи. Ишки ислер уйымларындағы нәтижелери усы жыллары тилге алынып кәсиплеслери арасында үлкен абыройға миясар болды.

Рус өскербасшысы А. В. Суворовтың «Генерал болыуы өрман етпеген солдат солдат емес» дегениндей-ақ Халымбай ағаның арзыу-әрманлары көп еди. Ол өзиниң тамамланбаган жоқары билими менен ишки ислер уйымларында нәтижелери ислей алмайтуғынлығын жақсы билетуғын еди. Сонықтан да ол Қарақалпақстан Республикасы ишки ислер министрлигиниң жынайт қыдыруу бөлиминде инспектор болып ислеу менен бирге өндирстен қол үбестен Өзбекстан Республикасы ишки ислер министрлигиниң академиясына 1967 жыл оқуыға кирип оны 1971 жылы табыслы тамамлап жоқарғы мағлыұматлы юрист болыуға миясар болды. Әтең, сол жылы ауыр қылмыс ислеп қашып жүрген жынайтшыны услау ўақтында ауыр жарақатланып бир аяғы менен бир қолы ислемей қалып лан кеселлигине дуўшар болды. Ишки ислер уйымларының госпиталларында, республикалық емлеуханаларда, курорт санаторияларда узақ ўақыт емленди. Бирақ, шыпакерлер оның өмирин сақлап қала алмады. Сөйтип, ол 1991 жылы қуяшлы Өзбекстан республикасы ғәресизлик алган күнлеринде 4-сентябрь күни дүньядан өтті. Қарақалпақстан Республикасы ишки ислер министрлиги жәмәәти гөне қала турғынлары мезгилсиз өлиминне қабырғасы қайысып оның хожалығына кеуил айтты.

Пүткил саналы өмирин милиция хызметине бағышлаган милиция капитаны Халымбай Атабаев мәртлик ислери ушын Қарақалпақстан ишки ислер министрлиги тәрәппинен бирнеше мәртебе бағалы сыйлықлар хәм Хүрмет жарлықлары менен награддаланды. Ол төсек тартып жатырсада мийнеткешлерге юридикалық, жақтан жынайттың алдын алыу бойынша түсиник жұмысларын жүргизип халықтың шексиз алғысларын алыуға миясар болды.

Қутлымурат ӘБДИҚАЙЫРОВ, Өзбекстан журналистлер аўқамының ағзасы.

Сўўретте солдан Жамбыл Нуржанов Нөкис қалалық ишкі ислер бөлими МАИ бөлімшесиниң үгіт нәсият бойынша инспекторы милиция капитаны, қалалық-ишкі ислер бөлими МАИ бө-

лімшесиниң баслығы, милиция майоры Жолдасбай Кулекеев жумыс ұақтында.

Сўўретке түсирген Парахат Матжанов.

ГИРЁН ЭТДИЛАР

(Ҳамон қызларни зўрлаб, мол-дунё эвазига сотиш ҳоллари учраб туради).

Қиз кўнглини сўрмадилар, қўнмай қайга борар, деб, Титроғларин кўрмадилар, кўрсалар-да қўяр деб. Қиз болага дуо кетган, йиғлаб-йиғлаб кўнар деб— Бир мол каби савдолашиб чимилдиқни тортдилар.

Қанотлари қайрилган қуш-титраб-титраб ёнди қиз. Орзулари бир ҳаёл туш—бўзлаб-бўзлаб толди қиз. Гунчалайин бўғилган ишқ—бағрин тиглаб сўлди қиз. Сўлгин-сўлгин юзларина ҳижобини ёпдилар.

Қизгинанинг рангилари сомонларга айланди, Ширин-шодон кулгулари армонларга айланди. Ер-ёр айтган момолари душманларга айланди— Дунён-мулк ўтларина дил қўшни отдилар.

Қиз ўртанди, нолалари ёр кўнглини ўлдирди, Кўздан оққан жалалари қай кўнглини тўлдирди.

Кўксидаги лолалари сўлди, дилни сўлдирди — Қовжираган гулларни воҳ, кўрмадилар, ёқдилар,

Дунё асли тўлган эмас, бири камдур ҳамиша,

Бутун кўнгил бўлган эмас, минги камдур ҳамиша.

Қувонч тўлуғ келган эмас, ярми гамдур ҳамиша—

Бир кам дунё камисларин тирнадилар, очдилар.

Ер-ёрларнинг сиртмоғина бошин қўйиб қолди ёр.

Кўйиб-кўйиб ўз ёғина фидо бўлиб қолди ёр.

Изтироблар азобина банди бўлиб қолди ёр—

Икки дилни икки дунё ичра гирён этдилар!

Робия ЙҮЛДОШЕВА

ҲАМИША ЭЛ ХИЗМАТИДАМИЗ

Элликқалъа туман юридик маслаҳатхонаси туман суди биносида жойлашган бўлиб 4 та адвокат ишлаб келмоқда.

Фаолиятларнинг турларига: Ҳуқуқий масалалар бўйича маслаҳатлар ва тушинтиришлар беради;

Ҳуқуқий руҳдаги аризалар, шикоятлар ва бошқа ҳужжатлар тузади,

Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишлар бўйича фуқаролар ва юридик шахслар номидан Ўзбекистон Республикаси маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодекснинг 294-моддаси таълими мувофиқ маъмурий жавобгарликка тортилаётган шахс адвокатнинг юридик ёрдамидан фойдаланишга;

Шу Кодекснинг 295-моддасида маъмурий ҳуқуқбузарлик йўли билан маънавий, жисмоний ёки мулкий зарар етказилган шахс жабрланувчи деб танилиб ишни кўриб чиқиш пайтида адвокатнинг юридик ёрдамидан фойдаланишга;

Шу Кодекснинг 297-моддасида маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишни кўриб чиқишда шу ҳуқуқбузарликни содир этган шахсни ушлаб туриш пайтидан бошлаб адвокат қатнашиши мумкинлиги кўрсатилган;

Фуқаролик ишларида Ўзбекистон Республикаси Гражданлик процессуал Кодекснинг 47-моддаси 5-қисми талабига мувофиқ фуқаролар ва юридик шахсларга юридик ёрдам кўрсатади;

Ўзбекистон Республикаси жиноят процессуал Кодекснинг 49-моддасида адвокатнинг ишда иштирок этишига фуқарога айблов эълон қилинган вақтдан бошлаб ёки у гумон қилинувчи деб эътироф этилганлиги тўғрисидаги қарор ёҳуд ушланганлиги тўғрисидаги баённома эълон қилинган пайтдан бошлаб руҳсат этилишлиги кўрсатилган;

Жиноий ишлар бўйича дастлабки терговда ва судда жабрланувчиларнинг ҳимоячиси, вакили сифатида, фуқаровий даъвогар, фуқаровий жавобгар сифатида иштирок этади;

Бундан ташқари адвокат қонун ҳужжатларида ман этилмаган бошқа тур-

даги юридик ёрдамларни ҳам кўрсатиши мумкин.

Юридик маслаҳатхонамиз 1996 йилда 163 та ҳуқуқий масалалар бўйича фуқароларга юридик маслаҳатлар берди.

Жиноий ишларда дастлабки терговда 53 та, судда 58 та фуқароларга жиноий ишларида ҳимоя қилди.

Туман юридик маслаҳатхонасида адвокатлардан Ерниязова Олтин ва Боғбеков Умарлар ўз вазифаларини яхши олиб бормоқдалар.

Юридик маслаҳатга ҳақ тўлаш ўзининг ҳоҳлаган адвокати билан миқдор ўртасида ихтиёрий равишда тузиладиган битим (шартнома) асосида амалга оширилади.

Туман юридик маслаҳатхонасида навбатчи адвокатлар ёрдам беришлиги ташкил қилинган бўлиб яқинда кундан ташқари ҳар кун соат 9 дан 18-гача юридик маслаҳатхонада соат 18 дан кейин Бўстон шаҳар И. Қурбонов кўчаси 16 уйнинг 15-хонасида ёки 5—24—61 телефон орқали юридик ёрдам беришлик ташкил қилинган.

М. РАДЖАНОВ.

Элликқалъа туман юридик маслаҳатхонаси мудири.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

Абу Усмон ал-ЖОҲИЗ

Абу Усмон Амрибн Баҳр ибн Маҳбуб ал-Жоҳиз ал-Басрий 775 йилда Басра шаҳрида туғилган. 96 йил яшаб, умри давомида аббосий халифалар ал-Маҳдий, ал-Ҳодий, Хорун ар-Рашид, ал-Амин, ал-Маъмун, ал-Муътазим, ал-Восиқ, ал-Мутаваккал, ал-Мустан замонларида ижод қилди. У жуда кўп ва ҳўб (яхши) ёзган, 159 асаридан бизгача оз қисмигина сақланиб қолган. Ал-Жоҳиз ўз асарларида дабдаба ва хашамат билан, зеб-зийнатда яшаган исрофгарларни ҳам, бадавлат бўлатуриб, бахиллик ва хасислик қилувчиларни ҳам ҳажв қилади. Адибнинг асарларидаги кўпгина фикрлари халқ орасида машҳур бўлиб, ҳикматли сўзларга айланиб кетган.

Бойлигидан маст бўлиб, кеккайган одам май ичиб маст бўлгандан ёмонроқдир.

Камбағаллик одамни кўр қилади ва хор қилади.

Фалокатга ўчрашни кўтақтган одам фалокатга учраб бўлган одамдир.

Куч-райратнинг илдизи—меҳнатсеварлик, дангасаликнинг илдизи—бекорчиликдир.

Мухокама — фикрларни пиштади, ақлларни серҳосил қилади.

Кўп овқат ёйиш, мечкайлик—ҳалокатли, бедаво дарддур.

Оқил одамнинг хатоси — катта хато бўлади.

Ортиқча бойлик ақлни ўтмаслаштиради, ўта қашшоқлик ҳам. Бой бўлиб туриб, фикриона, камтарин яшаш — ақлни чархлайди.

Ким бировнинг мақтовларини хузур қилиб эшитса—ўзини ўзи мақтаётган бўлади.

Назокатли ҳазил — одамни дам олдиради.

Кўпол ҳазил — дилни оғритади.

Баъзи одамлар истеъдодли, гапга чечан, ақлли бўлатуриб, тубан ишлардан сақланишга ақллари етмайди.

Ўн хил тоифа одамларнинг ўн хил илллати энг хунук илллатлардир:

— бойлар хасис бўлса;
— олийҳиммат одамлар сотқин бўлса;

— олимлар фикрсиз бўлса;
— қозилар алдовчи бўлса;
— оқиллар сержаҳл бўлса;
— ёши улуглар беақл бўлса,
— табиблар касал бўлса,
— бахтсизлар бировлар устидан кўлса;

— камбағаллар мақтанчоқ бўлса;
— ҳокимлар ҳимматсиз бўлса.

Бундай одамлар бор жойда халқнинг холига войдир.

Ҳасислик — ёмон касалликдир, уни фақат гўр тузатади.

Баъзи оқил одамлар пасткашларни ҳимоя қилишига, мард одамларни ёмон кўришига ҳайрон қоласан киши. Булар — кўринишдангина ақил,аслдан аҳмоқдирлар.

Баъзи тўғрилар ўғриларни мақташи қизиқ, демак, буларнинг тўғрилиги шубҳалидир.

Маҳкам МАҲМУД таржимаси.

РЎЗНОМА ХИЗМАТИНГИЗДА

Адлия ва суд идоралари, прокуратура, ички ишлар, адвокатура ҳамда солиқ инспекцияси, божхона ва бошқа юридик ташкилотлар, корхоналар, барча-барча жамоатлар фаолиятини ўз саҳифаларида мунтазам ёритиб ҳуқуқий таълим самарадорлигини оширишга камарбаста бўлган «Адам ҳам Нызам» «Инсон ва қонун» ҳуқуқ газетасига 1997 йил учун обуна давом этмоқда.

Сизга ҳуқуқий хизматдош бўлган қалбнигизга нур олиб кирувчи, меҳнат фаолиятингизда ҳаминша мададкор бўлувчи «Адам ҳам Нызам» «Инсон ва қонун» бундан кейин ҳам ҳамроҳингиз, маънавий сафдошингиз бўлишини истасангиз газетамизга обуна бўлинг.

Хонадонингизга тиҷлик, соғлиқ-саломатлик тилаб,

ТАҲРИРИЯТ.

Бажыхана хабарлайды

22. 01. 97. Нөкис темир жол станциясында Нөкис—Волгоград жолаушы поезди бажыхана төрепинен тексерилгенде Нөкис районындағы «Қаттағар» жәмәәтлик хожалығының турғыны 1970 жылы тууылған Жамбылбай Жақысбаев баҳасы 19610 сум болған 530 килограм гүришти нызамсыз түрде Қазақстанға алып кетиу үшін вагонға тийеп атырғанда усланды. Оның

айтыўына қарағанда гүришти Нөкистин орайлық базарынан сатып алған.

22. 01. 97. Нөкис—Волгоград жолаушы поездин бажыхана хызметкерлери көзден өткергенде Төрткүл қаласының турғыны 1969 жылы тууылған Аймурат Тағамуратов улыўма баҳасы 17500 сум болған санаат товарларын алып баратырғанлығы мәлим болды. Бул нызамсыз ҳәрекети ушын ол 1200 сум жәрима төледи.

«АДАМ ҲАМ НЫЗАМ» ШӨЛКЕМЛЕСТИРИУШИЛЕР; Қарақалпақстан Республикасы Прокуратурасы, Әдиллик Министрлиги, Ишкі ислер Министрлиги хәм редакция жәмәәти

Газета А-3 форматында нұсқасы 3650 571 буйыртпа менен басылды.

Бас редактор Роза КӨБЕЙСИН қызы.

Редакцияның жәмийетлик кеңесгөйлери: Парахат АЙТНИЯЗОВ, Сейтназар ЕРЖАНОВ Батыр МАТМУРАТОВ, Халмураза МАМУТОВ, Фархад НИЗАМОВ, Азат НУРЖАНОВ, Жаңабай САДЫҚОВ, Жаңабай ШЫЛМАНОВ, Замира ШАМУРАТОВА, Ҳакимбай ҲАЛИМОВ.

Мөкан жайымыз; Инд: 742000. Нөкис қаласы Ғөресизлик көшеси №44 жай. телефон; редактор; 4—47—59.

Басыўға рухсат этилген уақты 15.00 Индекс 64624